

[Veistrup.]

Venstre har tidligere været førende under en Krisesituation, men Sporene fra den Tid skræmmer. Vi erindrer alle, hvordan det gik i Samlingen 1927—28 under den herskende Krisesituation og under den daværende Landbrugsminister Madsen-Mygdals Førerskab. Man gennemførte da to Kriselove, hvoraf den ene skulde hjælpe Landboerne til at opnaa Akkord med deres Kreditorer, men der skete den Fejl, at man indsatte en Bestemmelse i denne Kriselov, som gik ud paa, at det var Banker og Sparekasser, som skulde ordne Forholdene, og Resultatet blev, at Loven overhovedet ikke fandt Anvendelse i det praktiske Liv, hvilket turde være en væsentlig Fejl ved en Lov.

Samtidig gennemførte man en Lov om Driftslaaneforeninger, men hvad er Resultatet af denne Lov blevet? Jeg ser ikke rettene end, at Loven i Stedet for at bringe Hjælp har ført til, at en hel Mængde Mennesker er kommet i Ulykke — i mange Tilfælde er Laantagerne næsten bogstaveligt kommet fra Dynen i Halmen. Det siger ogsaa sig selv, at naar man samler sammen alle de økonomisk svage og paalægger dem et solidarisk Ansvar med Hensyn til Laan, som tilbydes fra Statens Side — og man gjorde det her saa tillokkende som overhovedet muligt, idet man sagde: Der er Afdragsfrihed en vis Tid, og derfor er sikkert en hel Del Mennesker gaaet ind i disse Driftslaaneforeninger, som ellers ikke vilde have gjort det —, kan der under vanskelige økonomiske Forhold flyde megen Ulykke deraf. Jeg skulde tage meget fejl, om ikke netop Drifts-laaneforeningerne i Øjeblikket er ude for næsten uoverskuelige Vanskeligheder. Det solidariske Ansvar er en udmærket Ting, naar man samler Folk i økonomisk gode Tider, men lige saa godt som det kan være under normale Forhold, lige saa slemt er det under vanskelige økonomiske Forhold. Og det solidariske Ansvar er i alt Fald aldrig uden Risiko. Det er altsaa Resultatet af Venstres Førerskab paa Kriselovgivningens Omraade. Jeg gentager derfor: Sporene skræmmer.

Jeg forstaaer, som sagt, ikke Venstres Stilling, for Partiet er jo ikke i Stand til at gennemføre sit eget Forslag, og naar man ikke er det, men ønsker en Hjælp til Landbruget, maa den logiske Konsekvens være, at man stemmer for det Forslag, der her foreligger, vedtaget af Folketinget. Jeg er lige ved at beklage den ærede Ordfører for Venstre, fordi Ordførerskabet er

blevet paalagt ham ved denne Løjlighed. Jeg kender det ærede Medlem fra adskillige Forhandlinger, hvor han har vist overordentlig Dygtighed og Villie til at naa et Resultat de forskellige Partier imellem, og derfor vil jeg næsten tro, at det er hans Naturel imod i Dag at skulle staa som Ordfører for en Opfattelse, der gaar imod de andre Partiers, en Opfattelse, som man, efter hvad der hidtil foreligger, synes at ville opretholde.

Hvad er det da, dette Lovforslag gaar ud paa? Jeg skal ikke sige mange Ord derom. Den højtærede Landbrugsminister har givet en udførlig Redegørelse for Lovforslagets Indhold, og der er ingen Grund til at komme ind paa Gentagelser. Hvad det her drejer sig om, er kort og godt en Gældsnedskrivning for den enkelte Skyldner. Men man kan ikke nedskrive en Mands Gæld, uden at der er andre, som lider Tab eller maa betale, og Formaålet maa da være, at man ikke ensidig fæster sig ved den enes Forhold og lader den andens fuldstændig ude af Betragtning. Man maa være opmærksom paa, at der er baade en Debitor og Kreditor, og her som i alle andre Forhold gælder det om saa vidt muligt at skifte Sol og Vind lige.

De Ændringer, der nu indføres i den bestaaende Lov, er væsentlige Forbedringer, som sikkert vil føre til, at Loven finder Anvendelse i langt større Udstrækning end hidtil. Der sker for det første det, at der gennem disse Laan sikres Kreditorer indtil 35 pCt., og der er ingen Tvivl om, at denne Procentforhøjelse i Forbindelse med den hvilende Prioritet paa indtil andre 35 pCt., som det er Meningen at lade staa rentefri i de første 5 Aar, vil bevirke, at Loven betragtes med langt større Sympati og Forstaaelse, end det hidtil har været Tilfældet. Selvfølgelig bliver Debtors Stilling mindre gunstig, men jeg haaber for mit Vedkommende, at denne mindre gunstige Stilling ikke skal indvirke saaledes paa Debtors Energi, at den kommer til at staa i omvendt Forhold til Priserne paa Flæsk og Smør i Fremtiden, thi under visse Forudsætninger kan der jo ses bort fra Kravet om Kautions for $\frac{1}{4}$ af Laanebeløbet.

De stærke Anker, der har været rejst mod Kravet om Kautions, er jeg ikke i Stand til at forstaa. Det drejer sig ikke om en Kautions, som har nogen Værdi pengelig set, det er en ren og skær moralsk Kautions, der kræves, og som jeg synes er nødvendig, hvis man skal faa et nogenlunde rimeligt og godt Resultat af de Foranstalt-